



Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACJE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryż.	Stop. ciepła podl. Reau.	Psycho- metr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne różne uwagi
6 27'	6, 882	- 2, 7	1, 60	Pn. Wschodni słaby	Pogoda	Mgła
2 5,	836 + 0,	7 2,	07	Wp. Wschodni „	„	„
10 5,	630 + 0,	6 2,	05	„	„	Deszcz

Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

Taxa ważniejszych artykułów żywności na miesiąc Styczeń 1845 r.
Srednia cena foraliów targowych z zeszłego miesiąca.

Pszonicy celnej kosztował korzec	złp. 20 g. 20
Zyta celnego kosztował korzec	„ 16 g. 25
Wół ciężki wypadł na	„ 158 g. 25
Wół lżejszej wagi, wypadł na	„ 94 g. 19
Wieprz tłusty	„ 126 g. —
Wieprz chudy	„ 58 g. 22
Skop	„ — g. —
Ciele w średniej cenie kosztowało	zł. 11 g. 14
Mięsa wołowego ze spaśnego bydła sprzedawanego w właściwym oddziale	funt . gr. 9
tegoż z drobniejszego bydła	— 7
Mięsa koszerne dla żydów funt, drożej o	gr. 5½
Polędwicy wołowej	— 12
Cielęciny pięknej funt	— 7½
Skopowiny pięknej funt	— —
Wieprzowiny z skórka i słonina	— 9½
też bez skórki	— 8
Słoniny świeżej czyli biła funt	— 16
— teże wyprawnej suszonej lub wędzonej funt	— 20
Bułka lub rożek z pszennej mąki przedniej za grosz 1 ma ważyć	funt — łut. 5¼
delto za groszy 2	„ „ 11½
Chleba bochenek pszenno-żytnego stołowego za groszy 3 ma ważyć	funt. — łut. 22½
za groszy 6	„ 1 „ 13
za groszy 12	„ 2 „ 26
Chleba bochenek żytnego z czystej mąki za groszy 3	„ „ — 30
„ za groszy 6	„ 1 „ 28
Chleba za groszy 12	funt 3 łut. 24
„ za groszy 24	„ 7 „ 16
Chleba razowego bochenek za	

groszy 6	„ 2 „ 2
„ za groszy 12	„ 4 „ 4
Placek solny za grosz jeden	„ — „ 12
Chleba prądnickiego z czystej mąki żytniej bez dodania jęczmiennej bochenek za złp. 1 powinienu ważyć funtów 9 łutów 12 a za każdy funt chleba przeważający ma być płacono po groszy 3.	
Mąki pszennej marmonką zwaną	
miarka	złp. 1 gr. 12
„ bółczanej	„ 1 „ 4
„ średniej	„ — „ 24
„ pośledniej	„ — „ 16
„ żytniej w najlepszym galunku	„ — „ 28
Soli centnar wagi berlińskiej	„ 21 „ —
„ funt płaci się po	„ — „ 6
Piwa marcowego trzymającego gradusów 24 Magiera, beczka 36 garncowa u piwowara zł. 13 gr. 17, piwa takiegoż u szynkarza garniec gr. 16. kwarta gr. 4. — należyście wystalego butelka kwartowa dobrze zakorkowana w piasku utrzymywana gr. 5:	
Piwa dubeltowego trzymającego 18 gradusów Magiera beczka 36-garncowa u piwowara	złp. 10 gr 18
u szynkarza garniec	„ — „ 12
„ kwarta	„ — „
Piwa flaszerowego trzymającego 12 gradusów Magiera beczka 36-garncowa u piwowara	złp. 5 gr. 9
„ u szynkarza garniec	„ — gr. 6
Swiec rurkowych z czystego łożu funt	„ 28
„ ciągnionych z knotami bawelnianymi	„ „ 26
Mydła dobrego tallowego funt	„ gr. 22

Każdy handlujący artykułami niniejszą Taxą objętemi, powinien mieć szale i wagi lub miary sprawiedliwe, i sęplem miasta opatrzone; a przekraczający przeciw powyższemu przepisom, nie tylko konfiskatą, ale nadto karami policyjnymi skarconym zostanie.

Wiadomości zagraniczne.

WIADOMOŚCI Z POCZTY DZISIEJSZEJ

Najnowsze wiadomości z Paryża, (27 grud.) zawierają opis otwarcia izb na dniu 26, mowa od tronu w której król Ludwik Filip dał pocieszające zapewnienia przyjacielskich stosunków z wszystkimi mocarstwami, — a zład pomysłowości Francji; i że wojna marokańska szczęśliwie i zwycięsko ukończona, zabezpiecza posiadłości francuzkie w Afryce. Dzienniki paryzkie utrzymują atoli, że to wszystko dosyć ozięble jest przyjęte. — Prezesem izby deputowanych ma być P. Sauzet, kandydat ministerjalny, tymczasem przydaje P. Sapej, jako najstarszy wiekiem — Do izby deputowanych ma być podana petycja o uchwalenie prawa przeciw czasowym spekulacyom na akcyje kolei żelaznych. —

Podług najnowszych wiadomości z Londynu (26 grud.) królowa angielska ma na wiosnę odwieźć Paryż.

Po przytłumieniu niedawnych rozruchów w Szwajcaryi z powodu wprowadzenia jezuitów do Lucerny, — panuje dotąd ciągła anarchia w tym kantonie; — wojska stoją ciągle pod bronią. —

June wiadomości dzisiejsze nie ważnego nie zawierają.

WIADOMOŚCI Z POPRZEDNICH POCZT.

— Paryż 19 Grudnia. —

Jenerał Lamuriciere, tymczasowy jenerał gubernator Algierji, znajduje się ciągle jeszcze w Oranie, i jak sądzą, dłuższy czas tam zabawi, gdyż w tej części osady najważniejsza zachodzą interesa. Mówią, że jenerał ten zostaje ciągle w negocyacyach z rządem marokańskim.

W urzędowej osnowie traktatu pokoju z Marokiem, król Filip nazwany jest cesarzem francuzów, z powodu że w traktatach z mahomekańskimi xiążętami zawieranych od Franciszka I. było w używaniu, iż królowie francuzcy tytuł cesarza przyjmowali, marokański pełnomocnik Sid-Bu-Selam jest podpisany jako agent » od Boga bardzo wywyższonego dworu.«

Królewskim postanowieniem udzielony został kredyt 45,000 fr. na mechaniczną prasę do wyciskania monety, i 50,000 fr. na wydobywanie starożytności na gruncie gdzie niegdys Niniwa stała.

Niektóre dzienniki donosiły w ostatnich czasach o projekcie małżeństwa między xięciem Montpensier i Infantką Ludwiką hiszpańską, siostrą królowej Izabelli. Teraz zapewniają, że lord Aberdeen przesłał panu Guizot kategorię notę, w której oświadcza, iż każdy związek małżeński członka dynastji lipcowej z jedną z infantek hiszpańskich, byłby uważany ze strony Anglii za *casus belli*.

Dowiadujemy się, że Deutz, który zdradził xżę Berry, ciśniony długami i przywie-

dziony do ostatniej nędzy, wskutku polecenia p. Delesert pomieszczony został w szpitalu ubogich przy ulicy Huchette.

Przed kilku dniami pan Guizot miał rozmowę z postlem jednego z pięciu wielkich mocarstw europejskich względem przyszłego zameżcia królowej hiszpańskiej Izabelli z hrabią Trapani, królewiczem neapolitańskim. Poseł ów oświadczyć miał: że król neapolitański nie chce się dać nakłonić do zezwolenia na ten związek małżeński, gdyż obecny kierunek umysłu hrabiego Trapani zbyt jest oddalony od tego, jakiby nadać chciano, i w ogólności nie mógłby on odpowiedzieć wymaganiom wrzawliwego życia dworskiego. Wiadomo bowiem, że hrabia Trapani ma być przeznaczony do stanu duchownego i do niego też czuje tylko rzeczywiste powołanie. Dla dworu francuzkiego jest wszystko jedno, czy małżonkiem królowej Izabelli będzie hr. Trapani, czy xżę następca Lukki, lub jeden z dwóch najstarszych synów Infanta Don Francisco de Paula lub xżę Asturyi; idzie mu tylko o to, aby był członkiem dynastji Burbonów. Panu Guizot zdaje się, że xród obecnych politycznych stosunków, synowie Infanta Don Francisco do Paula mają najwięcej w tym względzie widoków.

Słychać, że hr. Salvandy otrzyma posadę posła w Madrycie, a hr. Bresson, któremu nie miły jest pobyt w stolicy hiszpańskiej, z powodu utraty w niej jedynej swojej córki, ma być przeznaczony, do Londynu w miejsce hrabiego St. Aulaire, którego wiek podeszły wyzwa do spoczynku; wiadomo też, że hr. Bresson pod xięciem Talleyrandem był przez długi czas pierwszym sekretarzem poselstwa w Londynie i z interesami angielskimi jest obeznan.

Wyspy Wallijskie, nad któremi Francya świeżo swój protektorat rozciągnęła, leżą w pobliżości stałego lądu Australii, pomiędzy trzema archipelagami: Samoa, Tonga i s. Wita; od pierwszego z nich zostającego pod protektoratem Anglii, oddzielone są wyspy Wallis tylko wąską odnogą morską. Wyspa zaś Fontana leży niedaleko północno-zachodniego brzegu Nowej Hollandyi, przy kraju Witta, gdzie także leży angielska wyspa Adele, w Archipelagu Malajskim.

Po rewolucyi lipcowej zniesiona została tak zwana msza o Duchu Świętym, odprawiana przy otwarciu izb; następnie odprawiano ją we właściwej kaplicy, lecz nie donoszono o niej urzędownie; w tym roku po raz pierwszy *Monteur* zapowiada, że arcybiskup paryzki poświęci nową kaplicę izby parów, i mszę w niej odprawi 27 b. m., na jakowy obrzęd wszyscy parowie są zaproszeni. Pisma opozycyjne wnioskują z tego szczegółu, że rząd nie zaniechał jeszcze zamiaru przywrócenia ławki biskupów w izbie parów.

Srodki ostrożności w ramku Ham zostały obostrzone; mówią, że xiążę ten rzekł się wszelkich swoich praw jako pretendent, i przystał zupełnie do stronictwa radykalistów.

— Londyn 18 Grudnia —

Okręt *Britania* przywiózł nowiny ze Stanów Zjednoczonych. Nowiny z New-Jorku dochodzą po d. 30 listopada, z Bostona do d. 2 b. m. Z nich dowiadujemy się o następującym ostatecznym wypadku wyborów: P. Clay nie otrzymał jak 105 głosów, podczas gdy p. Polk miał ich za sobą 170; ostatni obrany przeto został prezydentem Stanów Zjednoczonych Ameryki północnej większością 65 głosów.

Dowiadujemy się zarazem, że otwarcie zgromadzenia kongressu nastąpi d. 2 grudnia, a nazajutrz nadejdzie do kongressu poselstwo (mowa) dotychczasowego prezydenta. Tym sposobem nową tę czytać będziemy w Anglii najdalej przy końcu b. m.

Zdaje się, że uwaga publiczna w Ameryce półn. zwrócona jest na stanowisko, jakie zajmie kongres co do połączenia Texasu i zajęcia kraju Oregon. Co do taryfy, ta zapewne tylko w niektórych szczegółach ulegnie modyfikacji.

Nowiny otrzymane tym samym okrętem z Meksyku, są mniej zaspokajające. Według depeszy nadeszłych do Stanów Zjednoczonych, rząd meykański znajduje się w bardzo przykrej położeniu, a nawet zagrożony nowem zaburzeniem i wojną domową. W takim stanie rzeczy rząd nie będzie mógł wdawać się w wojnę z Texasem, a tém bardziej ze Stanami Zjednoczonymi.

P. Bulwer, poseł angielski w Madrycie, otrzymał nareszcie od rządu hiszpańskiego zaległości przynależne byłej angielskiej legii posłkowej, która pod generałem Evans była czynną w Hiszpanii.

Ludność żydowska w połączonych królestwach W. Brytanii, wynosi 24,000 dusz.

Gazeta *Times* zawiera w sobotnim numerze wielkimi literami drukowany artykuł, w kształcie listu, wymierzony przeciwko panu Peel i jego systemowi administracji. Artykuł ten atoli byłby większe sprawił wrażenie, gdyby był zamieszczony nie w gazecie *Times*. Pismo to, pomimo swego ogromnego odbytu, traci coraz bardziej na wziętości i wpływie, z powodu swęj niekonsekwencji: co dziś chwali, to jutro gani i odwrotnie.

Rozmaitości.

Eugeniusz Sue.

Ten powszechnie teraz czytany pisarz urodził się w Paryżu dnia 10 grudnia 1804 roku. Rodzicami chrześtniemi byli książę Eugeniusz Beauharnois i cesarzowa Józefina. Rodzina Suego jest bardzo dawnego pochodzenia i osiadła od wielu wieków w Prowansyi. Ojciec, dziad i pradziad jego byli sławniemi chirurgami i lekarzami; dwaj ostatni utrzymali stopnie w uniwersytecie Edynburskim, pierwszy to jest dziad, jako pisarz o anatomii i wydawca pathologii Gaubiusa, drugi zaś, to jest pradziad, jako autor rozlicznych dzieł lekarskich, szczególnież znany z postrzeżeń swoich nad str-

ceniem przez ścięcie głowy, oraz nad skutkami galwanizmu. Ojciec Eugeniusza był sztabowym lekarzem w gwardyi cesarza Napoleona podczas wyprawy rosyjskiej. Po restauracji przeszedł w służbę króla Ludwika XVIII. Zostawał on w ciągłych stosunkach przyjaźni i zażyłości z cesarzową Józefiną, Franklinem, generałami Massena i Morea, jakoteż ze wszystkimi sławnymi mężami Konsulatu. W ostatnich czasach uczynił on akademii sztuk pięknych wspaniały dar ze zbioru przedmiotów porównawczej anatomii i naturalnej historii nagromadzonej przez cztery pokolenia lekarzów, z rodziny Sue pochodzących. To kosztowne muzeum tworzy osobną galerię w pałacu akademii sztuk pięknych.

Eugeniusz Sue obrał sobie najprzód stosownie do życzeń ojca, podobnież zawód lekarski i został przydzielony jako chirurg do wojennej świty królewskiej, później w roku 1823 do głównego sztabu armii francuskiej wysłanej do Hiszpanii, a wreszcie, jeszcze w ciągu tej samej wyprawy, do 7go pułku artylerji. Takim sposobem znajdował się przy oblężeniu Kadyxu i zdobyciu Trocadero i Taryfy. W r. 1824 opuścił Eugeniusz Sue służbę lądową i wstąpił do służby morskiej. Był kilka razy w Ameryce, a zabawiwszy jakiś czas na wyspach Antylskich, powrócił na morze Śródziemne i zwidził Grecyę. W r. 1828 znajdował się podczas bitwy pod Nawarynem na okręcie liniowym *Wrocław*. Po ukończeniu tej wyprawy uwolnił się z służby wojskowej, jako też sztuki lekarskiej, której wykonywanie nie miało żadnego dlań powabu, i zamieszkał w Paryżu, gdzie dzięki dość znacznemu dochodowi ze spuścizny po ojcu, mógł szczęśliwie a nawet świetnie prowadzić życie. Ulubionem jego zajęciem było wówczas, oprócz gonienia za uciechami, malarstwo, któremu się pod przewodnictwem swojego przyjaciela Gudin poświęcał. W r. 1830 rzekł don pewnego dnia jeden z dawnych towarzyszyw broni następujące słowa: „Powieści Coopera wprowadziły oceanickie opisy w modę, powinienbyś Eugeniuszu i ty skreślić swoje wspomnienia morskie i stać się twórcą francuskich powieści morskich.“ Ta myśl podobala się naszemu autorowi. Porzucił paletę, ujawszy za pióro napisał: „*Kernok rozbójnik morski*.“ Znajdując zaś przyjemną rozrywkę w pisaniu takich powieści, a do tego zachęcony pomysłem przyjęciem pierwszego dzieła, nie złożył już więcej pióra, lecz puszczając swobodnie wodze żywej i płodnej wyobraźni, pisał coraz zwawiej i śmieiej. Tak powstały kolejną mnogie utwory, któreby najstosowniej w następujący sposób podzielić można: Powieści morskie, jakoto: *Kernak*, *Plik i Plok*, *Atar-Gull*, *Salamanca* i *Strażnica w Koat-Ven*. Dzieła dotyczące historii morskiej: *Historja marynarki francuskiej za czasów Ludwika XVI*. *Rys dziejów wojennej marynarki wszelkich narodów*. Powieści historyczne: *Latréaumont*, *Jean Cavalier*, *Létorières* i *Komandor Maltański*. Powieści obyczajowe: *Artur*, *Kukaracza*, *Dydyotar*, *Hotel Lambert*, *Matylda*. Dramy: „*Latréaumont*“, *Prezydentka* i kilka innych melodramów. W tych ostatnich pracach pomagali mu pp. Dinaux i Legouève. Wreszcie filozoficzne i społeczne powieści: *Tajemnice Paryża* i *Zyd wieczny tułacz*.

Już w pierwszych dziełach Eugeniusza Sue objawia się duch woleń od wszelkich przesądów i współczująca, namiętna dusza. Wśród najfanta-

styczeńszych opisów, nieraz obok wyraźnych niedorzeczności, widać rzadki dar postrzegacza, śledzącego hystrem okiem kryjącą się wszędzie około siebie złość i malującego wiernie tryumfy zdrady i przemocy. Już w najwcześniejszych jego pismach odzywa się przeczucie społecznego przistoczenia. Wreszcie natchnął go popęd szlachetnej duszy do napisania „Tajemnice Paryża.“ Autor tego sławnego dzieła wyznał sam kilkakrotnie, iż główną myśl tej pracy winien jest radom krytyki. Rzadki to dowód skromności i wspaniałego umysłu. Eugeniusz Sue jest bardzo łagodnego charakteru, pełen umiającego wdzięku i naturalnej prostoty. Przytem celuje dobroduszością, wolną od wszelkich uroszczeń, co zapewne nie często u sławnych artystów naszego czasu się zdarza. Jestto szczerą, otwartą, przychylna dusza, posiadająca wiele delikatności i taktu. W towarzystwie jest zupełnie człowiekiem światowym, oprzejnym, wesołym dowcipnym i wszędzie też lubionym. Jak się nainzduje, jest on gorliwym wielbicielem płci pięknej i mniemamy, że w swoich licznych podróżach i przygodach uczył się dziejów miłości po trole u wszystkich narodów i we wszystkich ludzkich językach. Ma on oko kucolskie, które się czasem roziskrza, niekiedy jest jakby przyćmione, zawsze jednakże nadzwyczajnie szybko postrzegające. Czarne i gęste brwi jego sklepiają się ostrym łukiem. Czoło średniej wysokości, znamionuje rozwinięcie się zmysłu badawczego przez porównanie i wnioski, objawia oraz wszelkie przymioty artysty. Nos cienki, delikatny, usta pięknego kroju i pełne namiętłego wyrazu. Włos bujny i twardy. Cęła brunatna i cokolwiek żółtawa. Chód i cała postawa wyrażają łagodność, lecz połączoną z niezwykłą siłą i żywocią, jestto kreolski herkules.—Eugeniusz Sue zamieszkuje w wyższej części przedmieścia St. Honore mały domek, otoczony kwiatami i wijąciami się krzewy. Jego ogród jest świeży, miły i woniący jak rzadko, jasny promień fontanny szemrze wesoło po świeżych kamykach. Długa zamknięta galeria, ozdobiona obrazami i roślinami, prowadzi do drzwi zewnętrznych, ukrytych w sztucznej skale. Mieszkanie składa się z małych i nieco za niskich pokoiów, które wijąciami się uokien kwiaty i powojami są zacienione. Umieblowanie koloru czerwonego, ze złocistemi gwoździakami. Jeden tylko pokój sypialny jest cokolwiek jaśniejszy i niebieskawy. Liczne sprzęty stoja w niejakim nieporządku pomiędzy ciemnymi zasłonami. Znajdziesz tam próbki wszelakich stylów: gotyckiego, renaissance i francuzkie ozdoby. Salon en rocaille urządzony. Wszystkie ściany okryte przed-

miotami sztuki, osobliwościami, obrazami, utworami rzeźbiarskimi, portretami członków rodziny, malowidłami dawnych jako też i tegoczesnych mistrzów, przyjaciół gospodarza. Na zwierciadłanych stolikach stoja kosztowne wazy, upominki przyjaźni kobiecój. Jedna z nich jest nawet darem pochodzącym z ręki królewskiej. Wszędzie sprostujemy sławne imiona jako to Delacroix, Gudin, Isabey, Vernet i t. d. Jedna i ta sama rama obejmuje rysunek pani Lamartine i poczye jej uwielbianego małżonka. Pomiedzy temi wszystkimi salonowemi cackami stoi na osobnej szteludze obraz Izabey „Anachoreta“, który przy swojój przerażającej piękności, dziwnie wpośród reszty przepychu tej świątyni zmysłowości odbija. Wszędzie wieją najmilsze wonie. Obrazy psów i koni. do których Eugeniusz Sue osobliwsze ma zamiłowanie, po części i jego samego, po części Alfreda Dedreux roboty, przypominają się mile ze ściany swemu panu i przyjacielowi. W sali wstępnej widać pomiedzy przyrządami i trokami myśliwskimi wilka i jastrzębia, niegdys ułaskawionych ulubieńców, teraz zęcnie wypchanych. W głębi ogrodu biegną dwa piękne charty, otrzymane w darze od lorda Chesterfield. Pyszne bażanty i gołębie igrają swobodnie na gazonie w ogrodzie, i zlatują co wieczór jako skrzydlate stróże domowych progów i mili przyjaciele, nocować na dużych kwiatnych wazonach i ogrodowych wschochach.—Oglądając to przyjemne mieszkanie, które nam ręka pewnego przyjaciela pod niehytność właściciela otworzyła, odgadaliśmy wnet jego skłonności i szczególnie upodobania, to jest namiętność zhytków i szumnych uciech, niewyłączające jednak zamitowania samotności i uciech dumań; dalej wytrawny smak dla sztuk pięknych, wreszcie przywiązanie do zwierząt i roślin. Oprawdzał nas służący domu Wawrzyniec, będący od lat 15 nieodstępny towarzyszem swojego pana, co daje również pochlebne wyobrażenie o słudze jak i o panu.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 4 do dnia 5 Stycznia.

Monikowski Adolf, Jerschef offic. ces. ros. z Polski;—Brooke Evans, Wyczałkowski ob., Blajer Jan z Galicyi;—Dzikowski Łukasz, Bajer Karol, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa

Brodzki Henryk, Oryłko Ludwik, Träumer Józef, Jerome Stefan, do Polski;—Górski Leon, do Galicyi;—Brooke Evans, do Pruss.

Doniesienie Urzędowe.

W drodze exekucyi sądowej jako to: zegarki stołowe, zegar ścienny, naczynia różne brązowe, mosiężne, neusilberowe, noremberszczyna, w dniu 7 Stycznia r. b. o godzinie 9 zrana przed Sukiennicami M. Krakowa—zaś o godzinie 2 zpołudnia tegoż dnia komody, łóżka, szafy, stoliki, stolki, kanapa, książki he-

brajskie, szabaśnik mosiężny, w domu pod L. 100 na Kazimierzu przy Krakowie sprzedane zostaną przez publiczną licytacją. O czem chęć licytowania mających zawiadomiam.

Kraków d. 3 Stycznia 1845 r.

Tomasz Kuciński Kom. Sąd.

W Poniedziałek & powodu uroczystego święta Gazeta Krakowska nie wyjdzie.